

Vastaus kuntalaisaloitteeseen: Yksityisen hoidon tuen sisaruslisän käyttöönotto

47/05.10.00/2018, 1/00.02.00/2018

KV 17.09.2018 § 33

Lisätiedot:

varhaiskasvatuspäällikkö Annika Hiitola, puh. 050 341 6269
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Aloitteen tekijä on jättänyt kuntalaisaloitteen (**oheismateriaalina**)
30.1.2018 seuraavalla sisällöllä:

”Espoon kaupunki otti käyttöön 1.1.2018 alkaen yksityisen hoidon tuen sisaruslisän. Sisaruslisä on 145 euroa kuukaudessa. Sitä maksetaan toisesta lapsesta lukien perheille, joilla on enemmän kuin yksi lapsi yksityisen hoidon tuella järjestetyssä varhaiskasvatuksessa päiväkodissa, ryhmäperhepäiväkodissa tai hoitajan kotona tapahtuvassa perhepäivähoidossa.

Kauniaisten kaupunki tukee perheitä, joilla on enemmän kuin yksi lapsi kunnallisessa varhaiskasvatuksessa myöntämällä sisaralennuksen. Ehdotan, että kaupunki ottaa käyttöön yksityisen hoidon tuen sisaruslisän, jotta perheet joilla on enemmän kuin yksi lapsi yksityisessä hoidossa saavat myös vastaavaa tukea.”

Lasten yksityisen hoidon tukea voi hakea perhe, jolla on alle kouluikäinen lapsi, joka ei ole kunnan järjestämässä päivähoidossa. Tukea maksetaan myös perheen muista alle kouluikäisistä lapsista, jotka hoidetaan samalla tavalla. Pidennetyn oppivelvollisuuden piiriin kuuluvista lapsista myönnetään yksityisen hoidon tukea sen vuoden heinäkuun loppuun, jolloin lapsi täyttää 7 vuotta.

Lasten yksityisen hoidon tukeen kuuluu 172,25 euron (kk) hoitoraha (esiopetusikäisistä lapsista 63,38) sekä perheen tulojen perusteella maksettava hoitolisä. Molemmat ovat lakisääteisiä ja ne maksetaan erikseen jokaisesta tukeen oikeuttavasta lapsesta.

Yksityisen hoidon tuki maksetaan aina päivähoidon tuottajalle. Vaikka yksityisen hoidon tuki maksetaan päivähoidon tuottajalle, lapsen vanhempi hakee tukea Kelasta. Tukea maksetaan enintään hoidon korvaukseksi sovittu määrä.

Päivähoidon tuottaja voi olla yksityinen henkilö tai yhteisö, joka korvausta vastaan harjoittaa lasten päivähoitotoimintaa, tai yksityinen henkilö, joka on tehnyt lapsen vanhemman kanssa vähintään kuukauden kestävän työsopimuksen lapsen hoidosta. Päivähoidon tuottaja ei voi olla saman perheen jäsen.

Oikeutta yksityisen hoidon tukeen ei ole, jos sukulainen tai muu henkilö hoitaa lasta eikä hänellä ole työsopimusta, tai hän ei peri korvausta työstään. Jos perheessä kuitenkin on alle kolmivuotias lapsi, perhe voi hakea lasten kotihoidon tukea. (ks.myös www.kela.fi)

Lapsen yksityisen hoidon lakisääteinen hoitolisä määräytyy samoin perustein kuin kotihoidon tuen hoitolisä. Sitä maksetaan erikseen jokaisesta yksityisen hoidon tukeen oikeuttavasta lapsesta ja sen määrä on 0–146,11 euroa lasta kohden kuukaudessa. Jos lapsi osallistuu maksuttomaan esiopetukseen tai aloittaa koulun 6-vuotiaana, hoitorahaa maksetaan 63,94 euroa/kk ja hoitolisä puolitetaan. Kuntalisän määrä on maksuttomaan esiopetukseen osallistuvasta lapsesta 100 euroa /kk. Yksityisen hoidon tuki maksetaan aina hyväksytylle palvelun tuottajalle.

Yksityisen hoidon tuen kunnallista lisää 1.6.2015 alkaen alle 3v lapsen kokopäiväisestä päiväkotitai ryhmäperhepäiväkotihoidosta 620 euroa/kk ja 3–6 vuotiaan lapsen hoidosta 440 euroa/kk. Perhepäivähoidossa alle 3-vuotiaan kuntalisä on 320 ja 3–6-vuotiaan 175 euroa/kk. Työsuhteisen hoitajan palkkaamisessa kuntalisä on alle 3-vuotiaan lapsen hoitoon 570 euroa /kk ja 3–6-vuotiaan lapsen hoitoon 150 euroa. Kuntalisän maksamisen edellytyksenä on lisäksi vähintään kuukauden jatkuva, kokopäiväinen yksityinen hoito.

Elokuusta 2016 subjektiivinen oikeus varhaiskasvatukseen on rajattu 20 tuntiin viikossa. Rajaus vaikuttaa yksityisen hoidon tukiin. Kauniaisten kaupunginvaltuusto päätti 14.3.2016, että Kauniainen ei tässä tilanteessa sovelle 1.8.2016 voimaan tulevan varhaiskasvatuslain kohtaa, jossa rajataan kotona olevan vanhemman lapsen oikeutta kokopäiväiseen varhaiskasvatukseen. Siten vanhemmilla on oikeus myös valita kokopäiväinen yksityinen varhaiskasvatus.

Naapurikaupungeista Espoo maksaa sisaruslisää perheille, joilla on enemmän kuin yksi lapsi yksityisen hoidon tuella järjestetyssä varhaiskasvatuksessa päiväkodissa, ryhmäperhepäiväkodissa tai hoitajan kotona tapahtuvassa perhepäivähoidossa. Sisaruslisää maksetaan myös perheille, joiden lapsia on sekä kunnallisessa tai ostopalveluna järjestetyssä varhaiskasvatuksessa että yksityisen hoidon tuella järjestetyssä varhaiskasvatuksessa päiväkodissa, ryhmäperhepäiväkodissa tai hoitajan kotona tapahtuvassa perhepäivähoidossa. Espoossa sisaruslisä on enintään 145 euroa kuukaudessa. Sisaruslisä maksetaan perheen varhaiskasvatuksessa olevasta toisesta lapsesta lukien yksityiseen varhaiskasvatuspaikkaan. Palveluntuottaja sitoutuu pienentämään lapsista perittävää varhaiskasvatusmaksua Espoon maksamaa sisaruslisää vastaavalla euromäärällä perheen toisesta lapsesta lukien.

Sisaruslisän maksatusta ei voi hoitaa KELA:n kautta, vaan Espoo hoitaa sen omana toimintana.

Kunnallisen varhaiskasvatuksen asiakasmaksut muuttuivat lakimuutoksen vuoksi 1.1.2018 alkaen (SOVV 14.12.2017 § 67) sekä 1.8.2018 indeksitarkistusten jälkeen (SOVV 23.5.2018 § 43) siten, että

- enimmäismaksu on 289 euroa,
- perheen toiseksi nuorimmasta varhaiskasvatuksessa olevasta lapsesta perittävä maksu on enintään 50 prosenttia nuorimman lapsen maksusta eli enintään 145 euroa,

- seuraavien lasten sisaralennus on 80 prosenttia nuorimman lapsen maksusta eli enintään 58 euroa,
- alin perittävä maksu on 27 euroa.

Kauniaisissa on tavoitteena lisätä yksityisen varhaiskasvatuksen osuutta asteittain n. 5–10 lapsella vuosittain (TA 2018). Kauniaisissa on myös tehty päätös varhaiskasvatuksen palvelusetelin käyttöönotosta 1.1.2019 alkaen (SOVV 23.5.2018 § 44). Yksityisen varhaiskasvatuksen käyttö on lisääntynyt alla olevan taulukon mukaisesti:

Vuosi	kokonaismäärä vuodessa	vaihteluväli eri kuukausina	muutos edelliseen
2010	310	15–32	+ 140
2011	278	15–29	- 32
2012	291	15–34	+ 13
2013	321	19–33	+ 30
2014	306	15–35	- 15
2015	306	19–30	0
2016	381	27–38	+ 75
2017	371	20–35	- 10
2018		39–42 (tammi-touko)	

Yksityistä varhaiskasvatusta käytti toukokuussa 2018 yhteensä 42 lasta 32 perheestä saaden yksityisen hoidon tukea. Yksityisen hoidon tukea sai 8 sisarusparia/kolmikkoa, joista 5 sai yksityisen hoidon tukea yksityisessä päiväkodissa tapahtuvaan varhaiskasvatukseen. Jos Kauniaisissa otettaisiin käyttöön yksityisen varhaiskasvatuksen kuntalisän sisaruskorotus, sen kustannusvaikutus nykyisellä käyttäjämäärällä olisi maksimissaan 725 euroa kuukaudessa (5 x 145) eli 8 700 euroa vuodessa. Jos käyttäjämäärä muutoksen myötä kasvaisi, myös kustannusvaikutus olisi suurempi. Toisaalta, jos vastaava määrä lapsia siirtyisi pois kunnallisen varhaiskasvatuksen piirissä, tästä seuraisi säästöä, joka lapsen iästä riippuen päiväkotihoidossa olisi kuukausittain noin 423,75–1 021,75 €/lapsi/kuukausi (ilman tuloidonnaista hoitolisää), eli vuositasolla 5 085–12 261 €/lapsi, vastaavalla lapsimäärällä laskettuna kuin edellä siis jopa 25 425–61 305 euroa/vuosi.

Käytännön maksatukseen ei varhaiskasvatuksen hallinnossa tämänhetkellä henkilöstömitoituksella ja ohjelmistolla ole resursseja. Käytännön maksatuksen voisi hoitaa samalla tavalla, kuin yksityiselle päiväkodille maksettava korvaus maksuttoman esiopetuksen antamisesta, eli yksityinen palveluntuottaja laskuttaisi kaupunkia jälkikäteen kyseisellä summalla. Samassa yhteydessä yksityiseltä palveluntuottajalta vaadittaisiin selvitys, jonka mukaan asiakasmaksua on alennettu samassa suhteessa kuin kaupungilta perittävä summa on.

Oheismateriaali: Yksityisen hoidon tuen vertailu

Ruotsinkielinen opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunta 21.8.2018 § 66 ja suomenkielinen opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunta 22.8.2018 § 63 ovat tehneet saman sisältöiset, puoltavat päätökset.

KH:

KV päättää, että Kauniaisten yksityisen hoidon tukeen lisätään 1.1.2019 alkaen lapsikohtainen sisarkorotus, joka on enintään 145 €/kk ja enintään sen suuruinen, kuin palveluntuottajan perheelle toisesta lapsesta lukien annettava maksuhojennus. Sisarustulot maksetaan perheille, joilla on enemmän kuin yksi lapsi yksityisen hoidon tuella järjestetyssä varhaiskasvatuksessa päiväkodissa, ryhmäperhepäiväkodissa tai hoitajan kotona tapahtuvassa perhepäivähoidossa.

Sisarustulot maksetaan myös perheille, joiden lapsia on sekä kunnallisessa tai ostopalveluna järjestetyssä varhaiskasvatuksessa että yksityisen hoidon tuella järjestetyssä varhaiskasvatuksessa päiväkodissa, ryhmäperhepäiväkodissa tai hoitajan kotona tapahtuvassa perhepäivähoidossa. Sisaruslisä maksetaan perheen varhaiskasvatuksessa olevasta toisesta lapsesta lukien yksityiseen varhaiskasvatuspaikkaan vähintään puolivuositain tapahtuvan laskutuksen perusteella, johon liitetään selvitys, jonka mukaan asiakasmaksua on alennettu samassa suhteessa kuin kaupungilta perittävä summa on.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.